BAGILLA-JUNIO
17
Igandea - Domingo
Bilbao, 1934

EUSKO-ABERRI

ARPIDE-SANEURRIJA
...bao'kua ... ... 6,00 Irko. Iru ile
Bilbao'atazkua 7,50 " "
Idazki-Itunmena 62,00 " urtez
Atzarrijetakuak 100,00 " "
Beldayen itunduba

XXII urtia || Idazkolea ta Banakolea: Correo, 17, 1.º || 234 Idazkutxa || 17.810 Urrutizkiña || 6.715 zenbakija

Egunekua

Bermeo'ra

Gauf, irakufle, Befmeo'ra juateko egunа da.

Iragoko eguneton iragafi ixan diran egiftarabak eta abaf jakinazo ixan dauskubenez, Befmeo'ko Batzoki bafijaren askundia, gauf ixango da, ba.

Askunde au bide dala ixango diran eleizkixun, dantza, itzaldi eta ganerantzeko gora-beraen bafi, lendik dakixube.

Beraz, gai ofetzaz, gauf, eztago ezer idatzi biafik.

Idatziko ba'geunkez be, biafba alpefik idatziko gendukez, gauf Befmeo'ra-osteria egifteko ustia dabenak izpafingijari begiratuteko astirik ixan be eztabe ixango-ta.

Befmeo, itxas-baztef baten aufkitzen dan uri aundija da, ba, ta gauf an ixango diran jayetara eldu gura dabenak, goxian goiz urten biafko dira. Bitxabalak-ziaf befbil aundijetan juango diranak, asko be asko ixango dira.

Itxasoz Befmeo'ratuko diranak be, baña, eztira gitxi ixango.

Befmeo'ra juateko bide gustijak dira, ba, onak.

Liofez juateko bitzabal edefak ba-dauz, itxasoz juateko be, itxaso edefa dau.

Eta olako ibilftaldi bat egifteko, irakufle, ez uste ixan gero itxasua biderik txafena danik.

Itxaso-ziaf dabiltzanak, bide-aftzetako auts-zikin edendunik eztabe iruntziko, ezta entzumena minduten daben kafaxi basatirik entzun be.

Itxasua asafatuten dan orduban, ur-gane-ziaf birinbolaka ta alkafi bultzaka asiko diran itxas-uin lokien ofua batzuk entzun biafko dira ofatiño, ta eurak bide dirala bilduf-aldi batzuk kolkoratu be bai.

Itxasua, adizkide danian, ostera, mafagafija ixaten da, ta bai osasungafija be.

Gauf befmeotafen jaya dalako, adizkide antzo agefituko dafa uste dogu. Alan agef tu biaf litzake, beintzat.

Befmeotafak, irakufle, itxasuaren lagunik onenak dira, ba, bafa adizkiderik kutunenak be.

Befmeotaf afaintzale azafijak, afauntzan urtetan diranetan, itxasuak bere bizkaf ganian mafakiro aftzen dauz, eta afañik geyen aurkitzen diran lekubetara eruan.

Asafatuten danian, bizkafa okeftuten be ba-daki, bafa sabel-abua zabalduta afaintzale gixagaxuak irusten be.

Noizik beingo asafe-afditxu bat ixaten eztaun gitxi gara, ba, ludijan. Eta itxasuak be, beriak ixaten dauz.

Gauf, baña, Befmeo'ko jayak diranezkero, itxasua be baretu egingo da, ta jayeguneko jantzi.

Eta ori dala-ta, gauf, Befmeo'n, itxaso ta ligof, jayak-jai ixango dira. Befmeo, gauf, iñoz ikusi ixan eztan bestian notiñez beteta ikusiko da.

卐 卐 卐

Notin asko benetan.

Abefijak orixe gura, bafiz: asko ta zintzuak ixatia.

Gauf Befmeo'ratuko diran gustijak, ¿zintzuak ixango ete-dira?

Geyenak bai ofatiño. Baña ba-lifteke ustel banaka batzuk ixatia be.

Ustel banaka batzuk bako sagaf zindozko ganbara beterik, ¿nun idoro leike, ba?

Ustelak, ofatiño, gitxi dirafa be, afizku aundikuak ixaten dira; batez be zinduen aftian dabiltzanian.

Abefi-zuzendarijak ixan biaf daben arduraric aundijena ofetantxe dago: ustelak zinduakandik bananduten.

Ustel bat, bere inguruban dabiltzazan amaf zindo ustelduteko naikua ixaten da, ba, safitan.

Onetariko gauzaen bafi eztakijenak, notintza aundijak ikusten dabezenian, pozik egoten dira, abefijak aldezle asko dabezafa-ta.

Pilo aundijen bila dabiltzanak, baña ustel bi baño zindo bat obe danik, ezin ulef tu ixaten dabe.

Oneik gauzok uleftuteko, lugiña ixan biaf da, lugin ona.

Lugin zintzua ta onak, bere soluak safi ikusiko dauz, eta euretan daukazan landara ta abafei, afetaz begiratu be.

Arto-landareak margultzen asten diran orduban, landara-aftian safituko da, ta kaltegafi dirala deritxuben arto-landara gustijak, sustefetik atara ta jauftiko dauz, eta aberien askara eruan.

Lugin zintzuak eta jakintsubak esaten dauna auxe da, ba: arto-landara geyegi dagon soluan, lastua bakafik aftzen dala.

Eta kafte baño egiten eztaben landara gustijak sustafetik atara ta garbifuten dan soluan, ostera, buru biñako arto-lastuak -eta asten dirala.

Gu, euzko-abeftzaliok, lugin zintzuaren antzekuak ixatia gura ba-dogu, ara-onaka jolas-antzo ozte aundijak erabilfiak bakafik ezkauz poztu biaf, abefijaren onuragafi diran buru biñako landara mardufak abefijarentzat aztiak baño.

Talde aundijak, talde zaratatsubak, eta lasto utza baño ezpa-gara, geure abefija ezin alikatu ixango dogu, ezta atzefifafak iduneratu eutsazan lokafijetatik azkatu be.

Zintzuak ixaten alegindu biaf gara, ba.

Eta ustel-usaña dauken gustijekandik, gaimela uragandik bananduten dan antzian, bananduten.

Gauf Befmeo'n batuko diran abeftzafe zintzuen egin biafa be orixe da: buru biñako landara zinduak abefijarentzat aztia.

URIBIFAŘTE'TAŘ IBON.

Goizparki-atzalpenak

Etorkunde-osteko IV igandia

GOIZPAŘKIJA

Aldi atan: Josu Genesaret aintzira-ertzian zutunik leguala, lagunabafak bultzatu egiten leben, Urtzi'ren itza entzutifen. Eta aintzira-bastefian ontziska bi sorotzi (ikusi) feuzan, luferatuki sare-gar biketan liñarduben afantzalienak. Eta ontziskataraiko batera, Simon'enera, safituki, itxasoftzetik itxasoragotzeko eskatu leutsan. Eta jezafirik, ontzizkatik irakasten leutsen lagunabafai. Eta jardukixuna asakatu (amafu) lebanian, Itxasbafuratu adi ta sariak afantzutara egozkezak, esan leutsan Simon'i. Irakasle, erantzun eta iño leutson Simon'ak, barteko gaubetian fan egin yuagu, bai?, ta etxuagu exertxurik atzifu; eure itxaz, baña, saria yegozkiat. Eta egotziki, afaintzu aundija atzifu leben, eta saria eten-zorijan egin yaken. Ofegafik, lagunduten etofteko dei-egin leutsien beste ontziskako lagunai; eta etofi, ta ontziska bijak ondatu-samaftara bete lebezan. Ori eguaftu "lebanian", Simon Kepa Josu'ren oñetara auzpeztu zan, "Alde nigandik, Jaunoi, obendi zurija nok -eta", esanaz. Bera ta berarekiko gustijak sofafak aftuta bai'fegozan ixan leben afantzubaz; eta berebat Jagoba ta Jon, Zebedai'ren seme ta Simon'en lagunak. Josu'k, bafiz, Ez adi bilduf, esan leutsan Simon'i, oindanik gixa - afantzalia ixango az. Eta eurek, ontziskeak lioferatu ta gustija utzirik, bere jafai jun ziran. (Luka, 5, 1-11).

ATZALPENAK

JAKINGAŘIJAK. — Josu-Kisto gure Jauna, lagunabafai irakasteko, safitu zan ontziskea Simon edo Kepa'rena zan. Ontziska arek Doibatza (Elixamea) dikuf: Doibatza Kepa deunaren ardurapian ipiñi leban gure Jaunak, eta bertatik irakasten dauskuz goi-egijak. Ontziskatik fekore, ondamendija baño ez: Doibatzetik ate, gaizkakunderik (salbaziñorik) ez. Doibatza, bafiz, Kepa'renian dogu, Anbortzi deunak diñon letz.

Josu-Kisto'k Kepa ta beronen lagunak gixa-afantzale egin leuzan, gixa - emiak onbideratzeko arlua emon bai'leutsen. Eta areik, bestelako arazuak laga, ta Josu'ren jafai jun ziran.

URTZI'REN ITXA.—¡Urtzi Jaunaren itxa dan bikaña! Itz ori Josu-Kisto'ren abotik entzutifen, fagunabafak joranez erduten ziran, eta alkafen levan uferaturik, bultzatu egiten leben. Kistafok, be, oldez ta joranez erdu biaf gintzakez txadonetara, jauparijen abotik Jaunaren itxa entzutifen. Askotxuri, bafiz, txonitxak luze ta nekagafi egiten yakez... ¡Negafgafija, benetan, olakorik jazotia!

Josu-Kisto'k mafero aftzen leuzan lagunabafak, eta egonafi aundiz edatsi ta irakasten feutsen. Jaunagandik bere itxa dan goizpafa iragafi ta edasteko ardurea aftu daben gustijak, jauparijak batez be, ataza bixija ixan biaf dabe egiñen ori ondo ta zietz betetako.

JOSU'REKIN LAN-EGIN. — Simon Kepa ta bere lagunak, Josu'rekin lan-egin lebelarik, afaintzu aundija eskuratu leben; bakafik gaubetian lan-egiñafen, ordez, ezertxurik atzifu ez.

Geuk, be, donokirako irabazkirik eskuratu nai ba-dogu, Jauna'rekin, bere eskaf deuna lagun dogula, lan-egin biaf dogu beti. Ofetara, betiraunerako edozenbat irabazki eskuratuko doguz, gure egipen gustijak sarigafi ixango dira-ta.

Oben fafidun bixi danak, bafiz, bere egipenik gurenenakaz, be, betiraunerako edozenbat irabazki eskuratuko doguz, gure egipen gustijak sarigafi ixango dira-ta.

Oben lafidun bixi danak, bafiz, bere egipenik gurenenakaz, be, betiraunerako gauza danik eztau irabazten, goi-eskafik eztaulako. ¡Amaikatxu dira, gero, olantxe, Jaunarekin barik bakafik, lan-eta-lan diñardubenak! ¡Gaxuak! erijotzaldijan esku-utsik geldifuko dira-ta.

Guk Josu'rekin lan-dagigun beti. Ofetarako, oben aztunik jauki ba-dogu, mafe -garbaiz garbafu biaf gara, edo zintzoro autoftu; egiñen gustijak Urtzi Jaunari eskeñi ta opaldu biaf dautsaguz, ta bere aintzarako ta gura-arauz betatu, Josu antzaftu ta afakotuten alegindubaz.

ALDIJA GONDU.—Aldija edo denporia gauzarik bikañena da-ta, alpefik galdu barik, arduraz gondu biafa dogu.

Aldija dan bikaña igafteko, bere aldin edo jaso aundija gogaftu biaf da. Ara: Josu-Kisto gure Jaunak bere odol deunaz erosi leuskun; edozein aldi-lipaf edo unetan donokija irabazi daikegu; fenaldijaren eta geraldijaren jaube ezkara, oraingo unetxuba baño ezpai'dogu geuria... Ofezkero, aldija alpefik galtzia zorakeri aundija litxake, aldijari atzera eragifierik eztago-ta. Galdu doguna betiko galdu dogu.

Askotara galdu dafeke, bafiz: afpefkeriz, biaf dana barik beste edozer egiñez, uskerijetan astija emonez, obena jaukiz.

Aldija ondo erabili ta gonduteko, Bernarta deunak dirauskunetz, iru baldintxok betatu biaf doguz: egipidja, ardurea, ta elburuba. a) Egiten dan gustija eraz ta arauz egin biaf da, ta gafantzijena lenen dala. g) Edozein eginbiaf, alik txatxafena ixanafen, arduraz ta gogoz betatu. k) Dana Jaunaren aintza gurenerako, ta norbere goguaren eta geidien onerako egin.

NA.

Idazti barrijak

"Euskaltzaleak" sendo diñardube euzko -idazti bafijak argifaratzen. Efeskada galanta bidalduko zeunke gustijak eskuban ba'zeunkoz. Ara batzuk: Lau idazti olefkijetzazkuak, Olefti-Egunetan sarifubak ixan diranakaz. Gero "Umezurtz-Olefkiak"; Itufiaga'ren "Ipuiak"; Zabala'ren Alegiak". Antzerti-salan, be, onexek: "Amal" Rabindranath Tagore'rena: "Bost Urtian" Altzaga'rena; "Egiazko Jaiukoa"; Ipafagife-Labayan'ena; "Ostegun -Gixena" Labayen'ena; "Sorgiñak", Barbier-Lekuona; "Wilhem Tell", Schiller 'ena. Euskel-Jakintza-salan beste oneik: "Itz-Lauz", Lizardi'rena; "Muerte del euskera'ena; "Filosofía vasca" Alzo'rena.

Idazti gustijok argitaldu dabez bazkun ofetakuak. Ezta lan makala. Orainguan iru idazti bafi daukoguz eskubetan. Labufkiro zerbait esan daigun.

I. "Eusko-Olefkiak" 1933-IV — Euskaltzaleak. Ufetxua'ko Olefti-sariketan ixaniko olefkirik edefenakaz liburu borobila egin dauskube. Ariztimuño'taf Joseba jaunak itzaufe goralgafija egin dautse. Oferi buruz zerbait idatziko dogu, gauza sakonak dirauskuz-eta. Euzko-eleftijari yagokon kera berezijatzaz diñardu. Estetika esan biaf dautsogu kera berezi ofi. Geure olefkijetan diran irudi-gayak banatu dauz ta argi banatu be. Itzaufe edef ofek zer esana egingo dau.

Idaztija, ostera, osotuten dabe Etxebefia'taf Pantzeska'ren "Bost lore" olefki bikañak, lenengo. Sarituba ixan zan olefki ori. "Orixe,,'ren bijak, bai begiko yakuzala! Zaitegi'taf Jokin'en sei olefki emon dauskubez. Bafijen aftian goralgafi Arin'daf Gotzon, Gaztelu'taf Jon, Onaindia'taf Jagoba, Pagadizabal'daf Pantzeska, Urkidi'taf Albontsa, Ametzaga'taf Bingen, Afizubieta'taf Martin, Sagartzazu'taf Kaufdi, Muxika'taf Efobustene. Azkenengo bi oneik idazle argi ta ezagun-ezagunak doguz. Geitxubago idatziko ba'leukie, Euzkadi'k eskafak egingo leuskijuez. Endaitz'en olefki txukun bat, be, irakufi dogu. Geruago ta olefkari gixendubagua dogu auxe.

Bigafen salan Eusko-poematxoak dira. Keretxeta'taf Efapel'ak lenengo sarijak loftu eban bere "ofeaga,,'gaz. Edefki egiña-dirudi. Ofmaetxea'k, be, bere Maite -Damu bidaldu eban. ¿Zegafik onentzako sari bat ez?

Liburu au borobilduteko asmoz iru olefkari gorengoen olefkijak emon dauskubez. Bata il zan. "Loramendi" argijak iges -egin euskun. Tapia-Perurena eta Jauregi dira bestiok. Olefkari bikañak besterik bada Geure eritxiz oraingo olefki-liburu au bestiak oñangua bada, biaf ba obia. Azkenengo asmo au beste gustijetan, be, egiñen biafko. Zorijonak egiliai, batez-be, "Aitzol" langile pofokatu ofi.

II. "Eusko-Afegiak" Zabala'taf Matai. Ariztimuño'taf Joseba'ren Itzaufea. 1934, "Euskaltzaleak" Donostia.

Aza'ez ta mamiz euzko-liburu dogu oraingo au. Basojaun baten babespian jafi dauskubez abere edo animali gustijak, eusko-kutsuba erakutsi-nayaz. Euzko-alegilari bikaña ixan zan bilbaotaf Zabala'ri buruz itzaufe txukuna Ariztimuño'k idatzi dau. Aren bixitza edefki atzaldu dausku, bafa alegi-gayak nondik atu ebezan esan, be. Samaniego, La Fontaine, Esopo, Fedro ta beste askorengandik jaso ebazan, ba.

Alegijen asieran itz onexek idatzi euskuzan Zabala'taf Matai praile azkafak:

"Ezin itzi giñaike
Bizkai'ko lufean
euskeraz kantatea
ondo yakunean."

Lan bikaña egin dabe Euskaltzaleak arcn alegijak argitaltziaz. Zorijoneko gara, alegi txukuna bajta. Bizkayerea ondo ezagutzeko berebixikuak dira.

III. "Filosofía Vasca" Miguel de Alzo. Euskaltzaleak. Kaputxiño jakintsu onen itzaldija fenago irakufija dogu. "Yakintza,,'n agefitu baizan Orain afte bestek egin eztauna, onexek egin dausku. Olako gayak erabili nai ixan euzan Quadra Salcedo jaunak, baña asko jakin-afen, txorotxu zan ezkero, gauza andirik ezeban egin.

Tamalez erdi-egin geratu zan aren lana. Alzo'ren ezta kidekua, sakonago ta senduagua egiña baño.

Iñok ezeban uste ixango euzkotafok pilosopi, berezija geunkala, baña itzaldi au irakufi-ostian pozez esan biaf dogu geure jakintza berezija daukogula. ¡Bai orixe! Euzkotafok bikañak ixan dira buruz ta egitez. Itzalditxu oni buruz gauza geyago esango dogu. Gaufko aski.

Zorijonak "Euskaltzaleak,,'ri olako lan sakona egin daruafako ta eskefak liburuok bidaldu dauskuzan "Aitzol" adizkide minari.

L.

Aranburu'tar R.
AZAL ETA TXIZ-BIDIAK
Fueros 5, 3.º, DONOSTIA

Aratuzte (Carnaval) Logroño'n

Aurtengo San Bernabe'etan Logroño'n ikusi dogu ikustekua: ¡aratuzte edo "carnaval" bagila'ren 11'an!

Jazokun onek ez genduzan bape ikeratuko "koko,,'ak edo "mozofo,,'ak españafak ixan ba'litzaz, oneik edonoz egin daroe aratuzte-ta; baña "koko,,'ena egiten españafak eta euzkotafak ibili dirala ikus tiak, benetan saminduten gauz.

Logroñotafak bagilan 11'an ospatu ixan dabe euron zaindarijaren ufte-jaya; eta jai au auften egijazko aratuzte edo iñauteri-jaya baño ezta ixan.

Goxeko bederatzijetan zirian "tamborraada" edo dalako ibilkuna ori Donostia'ko "Euskal-Bilera,,'kuak egifteko, olan asikeria emoteko aratuzte-jayari, baña zegaitik ezdakigula, "tamborrada" au uften etzan-afen ,onen lekuba edefto baño edeftuago bete eben amaiketan Udaletxe-aufetik "alkatia" ta gobernadoria" buru zirala uften zan "konpartziak".

Moskoftuen kale-ibilketa au "Procesión cívica" ixan ei-zan, ingo españaf-ezkeftaf "intelectual,,'ak defuten dautsoenez; baña berau ikusten egon gintzazan gustijoen eretxiz "Procesión vinícola" baño etzan ixan.

Efioja'ko ardau gofi-baltzaz alikaturiko "koko,,'en ibilketa au ikusten oztetza andija bildu zan txaide-nagusijan, eta an gengozanok ikustekorik asko ikusi geban.

Txaide luze onetako etxe bakotxa, esan daikegu ardandegi bat dala, ta ardandegi onetako ardao indaftsubak, "Procesión cívica" ixeneko "konpartza" aura, "Procesión vinícola" ixatera biufitu eban. ¡An ikusi ziran ikustekuak! ¡Areik lauki edo koadro bafegafijak! "Afiarenka" egon gintzazan ardauaren egintzak edo eragintza lotsagafijak ikusten...

Aufetik "gigantes y cabezudos" edo dalako txotxongiloak joyazan; Ondorik, "Artilleria,,'ko "cornetín" taldea, zaldi-ga ñean; ufengo, "bomberoak"; ufenago, efizañak; ufenago, kale-garbitzaliak; ufengo, uriko zerga-okaintzaliak; gero, "empleados de Estado" diralakoak; ondorik, Udafa, erdijan Gufea alkatea ta "La Voz de Guipúzcoa,,'ko aftezkari ixaniko Blanco Santamaria jaufle edo gobernadoria dirala, eta euron atzetik, befogetamaf edo irurogeiko gixon eta emakume lotsagaldu aldra bat "Viva la República laica!" "¡Abajo el fascio!" eta "¡Viva nuestro alcalde Gufea!" eztafijak ufatzeko zorijan deadafka.

Ardandegi bakotxaren aufian "porrón" edontzitik ardau gozoa gogotsu eraten eben danak, edo defigofean "konpartza" aretan gogoz-aufka joyazan banaka-batzuk ez-besteak; eta "alkatea" ta "gobernadorea" izan ziran "porrón,,'ori itxultzen safijen ikusten ziranak. Eta bifaftian euroen atzetik jayan motxaladeak urduritsu diadafka jafafu eban "¡Viva el vinillo de la Rioja!" "¡Viva el alcalde!" eta "¡Viva el gobernador!" ifintzifuten ebela.

Alkatia ardao-zalia zana, bai-genkijan, goxaldera gauzañak (serenoak) beragaz safitan iskanbilak euki-daroez-ta; baña Blanco Santamaria ori, len "La Voz de Guipúzcoa,,'ko aftezkari, ta oin Logroño 'ko jaufle edo "gobernadore"dan ori ezgeban uste ixan iñoz alkate edarizale nabarmen onen kideko zanik, eta gitxijago "Procesión cívica" deritxoen agerkun baten efi gustijaren aufian, goxetik ardao -baltza "pofoi" andija goi-gora jasota edaten moskortu baten antzera ikusi biaf gendunik.

Onetan igaro eben agintarijak amaiketatik-ordibijak artekua. Ta ibilera onetzaz olan idazten eban gauf "Diario de la Rioja,,'k: "Hasta ahora era la tortuga quien tenía el record de la marcha retrasada, pero ayer fué batido por unoc señores que para un recorrido de 800 metros emplearon desde las once a las dos de la tarde, a una media de 300 metros a la hora. Y se les entregaron por trofeos muchas copas y unos cuantos porrones de rico "tinto" y "clarete". Pero es que yo del Cantábrico no sé mucho y nunca he pescado una pescadilla, que de besugos se menos, y como por suerte hoy tenemos al frente del Gobierno civil a un señor que conoce todo eso muy bien...".

Eta ondoren jaso zan jaso biaf ebana. Bere baimenaz amabijetan urten biaf zan Bernaba Deunaren ibildeuna orduterdi geruago urten zan motxaladiaz "topo" ez -egifiafen, baña urten zan orduko Blanco Santamaria'k Logroño'ko ardandegijetako ardauak edaten geldifu barik ibili zan jaufliak "asalto,,'kuak biafdu zituan ibildeuna txadonara ostera biufitu zedila esaten, eta deun-irudijei jipoe edefak euren "pofiaz" emonaz atzeratu eben ibildeuna, aufeko egunian berak bere txiñelakaz zainduko ebala aginduaz baimendu eban ibildeun ospetsuba.

Egitada lotsagafi au dafa-ta Logroño'ko biztanle zuzen gustijak Madrid'era eskatu dabe jaufle lotsagafdu au beriala leku ortatik kendu dagijela ta ufutidatz asko bialdu dabez gobernura jaurti dagijela emetik eskatzen, eta diñuenez kendua ixango da. ¡Ondo egiña!

Goxaldia, ba, ta afatsalde erdirafteku, "komedija" onegaz igaro zan; eta andik auferakua, iluntzirafte, aratuzte edo iñauteri-jaya Donostia'ko "Euskal-Bilera,,'en gain egon zan.

"Hogar Vasco,,'ak ekafi ebazan donostiaf "koko" oneik emen euzko-ofureak befbiztuteko ustez-edo... ta euzkotafon ofura onak zapaldu ta geure basefifaf jatofen ixakera garbija bafegafitzat agefitu baño ez-eben egin euron "tamborada" txotxongilodunaz, eta zezenketa ifigafi ta ostantzeko "iñuzentekerijegaz".

Ontarako ez-begije euzko-ixenik aotan aftu egin ixan daben gusti ofek euzko -usain apufik ezdauko-ta.

Emengo abeftzaliak oso txafto eretxi dautse donostiafak egin daben iñauterikeri oni, ta "Hogar Vasco,,'tik aldetzera duaz gustijak.

¡Geure txaforik beroenak euroentzat!

JELTZALE.

MAÑARIA

ANDONI DEUNEZ.—Deuna'ren ondija apain-apain zala, goxeko saspiretan Kurutze Santu elexatxuban meza abestu bat emon zan; eta bertan Andoni deuna 'ren opaz Jaunartze asko egin zan.

Egun ofetan, beti lez Urkiola ganera jentetza ikeragafija juan zan; eta Deunetxe ospetsu aretan elizkixun edefak egin ei-ziran. Amafetako mezan gure Gotzain agufgafijak egin eban berbaldi edef-edefa jentiak poz-pozik entzun eban. ¡Entzungafija ixan be ixango zan eta!

EUZKEL-IXENA.—Barikuban ugutzau eben Sabin ixen edefa ezafirik Gofi'taf Jon eta Aldekoa'taf Martiñe senar-emazte abeftzalien semetxua. Afa-amabitxijak Afdekoa'taf Peli ta Gorospe'taf Andoliñe ixan ziran. Zorijonak.

IKASLE AZKAŘA.—Gazteiz'tik etofi zan irakasletzarako asteftketak ondo-ondo eginda gero Untzalu'taf Efosale emakume zintzua Zorijonak.

AGUŘTU.—Egubaztenian agufitu genduzan emen Altuna'taf Joseba abeftzale zintzuaren emaztia dan Okamika'taf Inese anderea ta beronen aiztak eta Sarasola anderañoak. Bafa emen agufitu gendun "Argi-Zafe" "Ekin" eko idazle azkafa be.

MAÑARIKO.

ELGOIBAR

EUZKEL-IZENA.—Astelenian txadon nagusian "Miren Nekane" euzkel-izen politekin ugurutzatu zuten Epelde'taf Sebasten eta Gabiña'taf Gergore'n alabatxua lendabiziko ezkon igalia. Zorionak eta jafai aufera Sebasten euzkel-izenak ipinten.

ELEIZAKUAK.—Aftuta afkitzen da Kaminero pelota-tokiko etxekoandre dan Arakistain'daf Josebe.

OSAKUNTZA.—Donosti'ko Deun Andoni gexoetxeratu zan osakuntza bat egiteko asmoz Efoftza'taf Efamon "Joselabanekua".

ARIÑAKETA BAT.—Datofen igandian izango da, Azkoiti'ko Goiko tabefnatik Azkarate zañera ariñaketa-laisteřka jokua. Azkoiti'ko Uzin'ek 25 minutu eta 44 segunduan egin zuena bete bayestzera dijua Afegi'taf Luzin "Mai orta" emen gua. Goizeko zazpiretan aterako omenda Azkoiti'tik.

DABILTZANAK.—Valladolid'tik etofi dira irakasle diran Afilaga'taf Juli ta Joseba, eta Gabilondo'taf Joseba.

Uribe'taf Gerarta zanaren obiraltzera etofita emen agufitau ditugu sendagile gudari dan Mugurutza'taf Pantzeska eta bere anai Gotzon.

—Logroño'tik Lafañaga'taf Kepa.

—Tolosa'tik Igaftua'taf Balendine bere seme alabakin.

—Terranova'ra bakalautara jun dira "Mistral" ontzira, Etxaniz'taf Edofta makinista eta afantzale diran Lafeategi'taf Mikel eta Ufuzola'taf Bitof.

Ostetza aundia izandu da aurten Deun Andoni Urkidakuan.

AIXERIXA.

BERMEO

BATZOKI BAŘIJAREN ASKUNDIA. Gauf, 17'gn., gure etxetxu bafiyaren igiftikunde-eguna dala-ta Euzkadi gustijan gogo bixija sofitu da Befmeo'ratuteko.

Befton, gauf ospatuko diran jayak eztira beste bein ikusten efez egongo.

Zafak, gastiak, ¡eup! danok Befmeo'ra egun alai ta zorijontsu bat igaroten.

DURANGO'KO GASTETXUBAK. — Igazi zan igandian Durango'af Gastetxuakaz Sukafieta'ra Sabin irakasliari jaupa ixil bat opauten etofifa emen agufitu genduzan Belauste'taf Pantzeska "Tabiratafa" Euzkel-idazle ospatsu-ospatsuba eta Zubia'taf Aintzane izlari goi-goirengua.

Bazkaldu eta uri oneri ikustafditxu bat egin-ondoren afatsalde beranduban kabiyatxuratu ziran. Oso atsegin ixan yakoe euren osteria.

Tamala; Tabira zafeko "embajadorien" aftian, efderia, españaf elia neikua baño be geyago entzun gendun.

ORIOTAŘAK.—Gipuzkoaf efi entzutetsu onetako gixon bulafkote kementsubak ere lengo igandian emen ikusi genduzan.

Aguf anaikof bat egin ondoren alde egin euskuben ufen etofteko asmoz. Ongi ibili.

ARABATAŘAK. — Sukafietan dagon Euzkadi'ren gaizkatzaliari lora txofta apal batzuk eskiñiten etofifa Befmeo onetan bezafkatu genduzan Zuya Arane'ko Murgia, Izafa eta enparauko abeftzafe zintzo eta bizkof-bizkofak.

UZELAI MAŘGOLARIYA.—Batzoki 'ko laufkak dirala-ta euzko-mafgolari ospatsu au batera eta bestera dabil. Ia azkenian zef ufteten deben.

UŘKIDI.

Agirre'tar Domeka'ren Omeda Dala-ta

Arriola'ri

Aufera duaz, Agife'taf Domeka euzkel idazle argija ta geure efikide zanaren aldezko omen jayen lanak. Omen-jayok, gafantzi aundija ixateko bidia daroe omen -batzofdiaren lanetatik dakuzgunez. Umien Kistaf-Ikasbide ta irakufle sariketeak, Agife'tzazko eta Euzkerea'aldezko itxeikixunak. Omenafijak. Txistularijen eresaldijak eta abaf.

卐 卐 卐

Omen jai au dafa-ta euzkel-idazlien batzafa geure efi onetan egin biaf litxakela dirakurt zeure gaurko idazlantxuban.

Zeure asmo onek eztakit zer oyu dagijan euzkel-idazlien belafijetara; neuri atseginkofa ixan yat zeure idazlantxuba irakufitia. Neuretzat lez Agife'taf Domeka zanaren efikide gustijentzako. Geure efijan olako batzafak egitiak damozkun pozagafik eta Agifetaf Domeka'ren omen -jayak goralmen geyago ixango leukielako.

"Gañera ez det uste egun berezirik beaf degunik, omenaldiak, jayak eta batzafak asko egiten diralako, eta danera ezin eldu geralako", diñozu zeurian.

Egija, benetan. Igande gitxi doguz batera edo bestera ez dagigunak. Zenbatzuk zigofkada euki daroez geure sakelak urte-azkenerako!

Geure batzafak egifteko omenaldi ta abaf jayak aukeratubaz geure zakelei zigofak gitxituko litzatekez. Bafa be batzaf -ordubak ufijagotu ta safijago egiñaz geure lanetan aufekuntza aundijaguak egin

卐 卐 卐

Omen-eguna uferatuoaz datof. Irakuftian poztu gauzan izpaftxu au, egi biuftuko-ete? Aufan ba'litz, poz-pozik giñake Ondafoa'tafok.

Ufegarai'taf Dudor.

Tori ta tati

Bixaoyaletako aufakin bezela, katalandaf eskubideaz, jokatu nai izan dute españaf agintariak.

Len araudia eman, ta orain eskubideak ukatu, España'ko leloa beti bat, beti bera.

Tori ta tati ontan ordea aufa ziaro asafetu da, sanazoya, ta eskubidea zef dan dakien auf gizon egiña izan, ta ¡ordia orain ixtiluak!

Gogoan aftu genezake euzkotafak, egun abetako katafandafen gertaera.

Gogoan aftu, ta beñere ez aztutzeko eran gañera, gauf edo biaf gu ere, estatutuaz jabetzen bagera, orlako aginkadak maiz izango ditugu ta.

Ez gure buruen jabe bagiña, ez legoke ordun tori ta tati onen bildufik.

Azkatasun-alde beste zio, edo motioorik ez ba'lego, ara erakuspen argi ta garbia.

Oldoztu azkatasunik nai ez, edo azkatasun osoa alde beintzat etzeratela esaten dezuten abeftzale izeneko euzkotafak.

Oldoztu azkatasuna ez izanak Kataluña'ri España'k egin nai dion izeka ofetzaz.

¿Zertarako da Estatutua berarekin emandako eskubideak eginkizun bidean jartzeko azkatasunik ez badauke?

Papefian bai, ta eskubideetan ez, orfako begia ¿zer afanotako da? Ez gera gutxi dala ta Estatutua nai ez degunak.

Estatutua nai degu, baña ez paragafizkoa. Auf txikia goxoan atzetik ibiltzen dan antzera ibilia ta goxoa iya iya bere eskutara iritxi danian goxoa kendu ta papera bakafik eman.

Legiak ala agintzen diotelako, Estatutua eman nai badute ongi etofia izan dedila; batez baño obiago dira amaf mila duro ta. Baña ez ofetan geratu, aufera beti azkatasun alde, len baño sutzuago biaf bada, orain ikusi dana ikusita batez ere.

Gure zorionerako beste biderik ez dago, ezta zorion oni zintzo eusteko, indaf oberik noski.

Ordubantxe tori ta tati abek amaituko dira.

Oyen gandik lege kontuan ezer aftu biafko ez degulako, ezer kentzerik ez due izango ta.

Gu azkatasun jabe gerafa, datozela ordun tori ta tati egiñaz, zerbait kentzeko asmoan. ¡Etzekatek biaje txafa!

ATAŘENE.

APURKA

Noizdanik, gaixoa, ez duzu lorerik?
"Zumezko otartxoa, bazteřean utsik."
(Lizardi'taf Jabier.)

Gaztetxo zan: begi urdin, biotz garbi, xalo, ezti, lorearen antzera beti pafeti... Jainkoaren semetxo ona, amatxok azi bezela. Ez da ala, enetxo? Ta pafeak printzatzen zion biotza.

Gerora maitekeriak biotza efe, gogoa ximurtu, begiak lausotu, barnea zekendu. Len zumezko otaftxoan, lorea edef, orain, ofa or bazteřean utsik.

Noizdanik zera ofela, eneño?

—Ai, amatxo! Lagun zala-ta, alako ura etofi zitzaidan... aren arnasa sua bezela... itz lizuna ezpainpean; gofotoa biotzean, egirik ez gogamenean: zerurik ez zala; suleizerik ere ez; gogoaren atseden osoa emen, lufean, genuela... Eta zuk nere aurtzaroan ain zuzen erakutsitakoak nardatuz, nere loretxo edef ura zimeldu, jaulki ta il zan betiko.

Lagun txafaren indafa! Lorak arantza biurtu. Len aingerutxo zana, orain ofen gaizto! Zure garbitasun lorea betiko zimeltzea nai ez ba'dezu, utikan lagun okeřengandik

G.'taf I.

Joyería-Platería-Relojería
CONSTRUCCION
Y REFORMA DE ALHAJAS
Legazpi, 10 — DONOSTIA

AŘIETA BITXIZALEA

Bitxitegia-Zilartegia-Gabeukaztegia
BITXIAK EGIN
ETA BERRITZEN DITU
-: Urritizkiña, 13.777 :-

Jesús Ostolaza
BERGARA

FABRICA DE INSIGNIAS
DE ESMALTE FINO
AZALIRARRI MIEZKO
IKURRIÑEN OLEA

EIZARA'KO SUIZKILLU (ESCOPETA) OLEA
L. LEGARISTI Y COMPAÑIA
SORALUZE (Placencia de las Armas) — GIPUZKOA